

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Страхувальник відповідно до законодавства України укладає зі Страховальником Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – Договір).

2.2. Згідно з цим Договором Страховальник зобов'язується сплачувати страхові платежі (премії, внески) у визначені Договором строки та виконувати інші умови цього Договору, а Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату в порядку і на умовах, визначених цим Договором.

2.3. В цьому Договорі терміни та визначення вживаються в таких значеннях:

2.3.1. **Страховий ризик** – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

2.3.2. **Страховий випадок** – дорожньо-транспортна пригода, що сталася за участю забезпеченого транспортного засобу, внаслідок якої настає цивільно-правової відповідальності особи, відповідальність якої застрахована, за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та/або майну потерпілого.

2.3.3. **Наземні транспортні засоби (далі – ТЗ)** – це пристрої, призначені для пересування людей та/або вантажу, а також встановленого на ньому спеціального обладнання чи механізмів, які підлягають державній реєстрації та обліку в органах Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України (далі – Державтоінспекція МВС України) та/або допущені до дорожнього руху, а також ввезені на митну територію України для тимчасового користування, зареєстровані в інших країнах;

2.3.4. **Забезпечений ТЗ** – транспортний засіб, зазначений у чинному договорі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, за умови його експлуатації особами, відповідальність яких застрахована. Дані про забезпечений ТЗ зазначаються у додатку до цього Договору, на підставі якого оформляється Поліс з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – Поліс ОСЦПВВНТЗ), що є невід'ємною частиною цього Договору;

2.3.5. **Особа, відповідальність яких застрахована** – страхувальник та інші особи, які правомірно володіють забезпеченим транспортним засобом. Володіння забезпеченим транспортним засобом вважається правомірним, якщо інше не встановлено законом або рішенням суду;

2.3.6. **Потерпілі (далі – Треті особи)** – юридичні та фізичні особи, життю, здоров'ю та/або майну яких заподіяна шкода внаслідок дорожньо-транспортної пригоди з використанням транспортного засобу;

2.3.7. **Дорожньо-транспортна пригода (далі – ДТП)** – подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

2.3.8. **Франшиза** – це частина збитків, що не відшкодовується Страховиком.

2.3.9. **Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 1 липня 2004 року (зі змінами і доповненнями)** (далі – Закон) – регулює відносини у сфері ОСЦПВВНТЗ і спрямований на забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної життю, здоров'ю та майну потерпілих при експлуатації наземних транспортних засобів на території України;

2.3.10. **Моторно-транспортне страхове бюро України (далі – МТСБУ)** єдине об'єднання страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів за шкоду, заподіяну третім особам. Участь страховиків у МТСБУ є умовою здійснення діяльності щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

3.1. Предметом цього Договору є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням особою, цивільна відповідальність якої застрахована, шкоди, заподіяної життю, здоров'ю та/або майну потерпілих Третіх осіб внаслідок експлуатації (використання) забезпеченого (забезпечених) ТЗ зазначеного(зазначених) у Додатку до цього Договору.

4. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

4.1. За цим Договором на страхування приймаються такі ризики:

4.1.1. настання цивільної відповідальності Страховальника або особи, відповідальність якої застрахована, за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю Третіх осіб під час ДТП внаслідок експлуатації (використання) забезпеченого ТЗ;

4.1.2. настання цивільної відповідальності Страховальника або особи, відповідальність якої застрахована, за шкоду, заподіяну майну Третіх осіб під час ДТП внаслідок експлуатації (використання) забезпеченого ТЗ;

4.1.3. Страховим випадком за цим Договором є – дорожньо-транспортна пригода, що сталася за участю забезпеченого транспортного засобу, внаслідок якої настає цивільно-правової відповідальності особи, відповідальність якої застрахована, за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та/або майну потерпілого.

4.2. Усі претензії, позови та вимоги незалежно від їх кількості пред'явлені особі, відповідальність якої застрахована, до одного ДТП, відносяться до одного страхового випадку.

4.3. Страховик визнає подію страховим випадком, якщо вимога, позов, претензія із відшкодування збитків/шкоди, завданих забезпеченим ТЗ унаслідок ДТП, висунуті особі, відповідальність якої застрахована, у межах строків позовної давності, визначених законодавством України.

4.4. Страховик не несе відповідальності за вимогами, позовами, претензіями, пред'явленими за ДТП, що сталася до початку чи після закінчення дії Договору/Полісу.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страховик або МТСБУ не відшкодовує:

5.1.1. шкоду, заподіяну при експлуатації забезпеченого ТЗ, але за спричинення якої не настає цивільно-правової відповідальності відповідно до закону;

5.1.2. шкоду, заподіяну забезпеченому ТЗ, який спричинив дорожньо-транспортну пригороду;

5.1.3. шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, які знаходилися у забезпеченому ТЗ, який спричинив дорожньо-транспортну пригороду, та які є застрахованими відповідно до пункту 6 статті 2 Закону України "Про страхування"

(з обов'язковим особистим страхуванням пасажирів від нещасних випадків у транспорті);

5.1.4. шкоду, заподіяну майну, яке знаходилося у забезпеченому транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригороду;

5.1.5. шкоду, заподіяну при використанні забезпеченого ТЗ під час тренувальної поїздки чи для участі в офіційних змаганнях;

5.1.6. шкоду, яка прямо чи опосередковано викликана чи якої спричинили іонізуюча радіація, викликане довільним ядерним паливом радіоактивне отруєння, радіоактивна, токсична, вибухова чи в іншому відношенні небезпечна властивість довільної вибухової ядерної сполуки чи її ядерного компонента;

5.1.7. шкоду, пов'язану із втратою товарного вигляду транспортного засобу;

5.1.8. шкоду, заподіяну пошкодженням або знищенням внаслідок дорожньо-транспортної пригоди антикварних речей, виробів з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння, біжутерії, предметів релігійного культу, картин, рукописів, грошових знаків, цінних паперів, різного роду документів, філателістичних, нумізматичних та інших колекцій;

5.1.9. шкоду, заподіяну в результаті дорожньо-транспортної пригоди, якщо вона відбулася внаслідок масових заворушень і групових порушень громадського порядку, військових конфліктів, терористичних актів, стихійного лиха, вибуху боеприпасів, пожежі транспортного засобу, не пов'язаної з цією пригородою.

5.2. **Страховик після виплати страхового відшкодування має право подати регресний позов:**

5.2.1. до Страховальника або водія забезпеченого ТЗ, який спричинив дорожньо-транспортну пригороду;

5.2.1.1. якщо він керував транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

5.2.1.2. якщо він керував транспортним засобом без права на керування транспортним засобом відповідної категорії;

5.2.1.3. якщо він після дорожньо-транспортної пригоди за його участю самовільно залишив місце пригоди чи відмовився від проходження відповідно до встановленого порядку огляду щодо стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, або вжив алкоголь, наркотики чи лікарські препарати, вжиті на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником);

5.2.1.4. якщо дорожньо-транспортна пригода визначена в установленому порядку безпосереднім наслідком невідповідності технічного стану та обладнання транспортного засобу існуючим вимогам Правил дорожнього руху;

5.2.1.5. якщо він не повідомив Страховика у строки і за умов, визначених у п. 11.1.3 цього Договору;

5.2.1.6. якщо страховий випадок настав з використанням забезпеченого ТЗ в період, не передбачений Полісом ОСЦПВВНТЗ та цим Договором;

5.2.2. до підприємства, установи, організації, що відповідає за стан дороги, якщо заподіяна у результаті дорожньо-транспортної пригоди шкода виникла з їх вини;

5.2.3. до особи, яка заподіяла шкоду навмисно.

5.3. Відповідальність за порушення умов страхування

5.3.1. У разі якщо Страховик здійснив страхове відшкодування за шкоду, заподіяну під час використання забезпеченого ТЗ, у сфері, що передбачає більше значення коригуючого коефіцієнта, ніж визначено Полісом ОСЦПВВНТЗ та цим Договором, чи водієм, водійський стаж якого є меншим, ніж визначено Полісом ОСЦПВВНТЗ та цим Договором, то особа, відповідальна за шкоду, заподіяну внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, зобов'язана компенсувати страховику 50 відсотків виплаченого страхового відшкодування.

5.3.2. У разі якщо невиконання (неналежне виконання) особою, відповідальність якої застрахована, водієм забезпеченого ТЗ чи особою, визначеною у пункті 13.1 статті 13 Закону, обов'язку, передбаченого пунктом 33¹ і статті 33¹ Закону, призвело до порушення строку здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати), Страховик (МТСБУ) має право вимагати від такої особи компенсацію в розмірі 20 відсотків виплаченого страхового відшкодування (регламентної виплати).

6. СТРАХОВА СУМА, ФРАНШИЗА

6.1. **Страхова сума** – це грошова сума, у межах якої страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування.

6.1.1. Страхова сума по кожному забезпеченому ТЗ за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих і майну потерпілих на одного потерпілого зазначається у кожному Полісі ОСЦПВВНТЗ, що зазначені в Додатку до цього Договору.

6.2. У разі якщо загальний розмір збитку за шкоду, заподіяну майну потерпілих, за одним страховим випадком перевищує п'ятикратну страхову суму (250 000 гривень), відшкодування кожному потерпілому пропорційно зменшується.

6.3. Страхові відшкодування Страховик виплачує по кожному страховому випадку, що настав протягом періоду дії Полісу ОСЦПВВНТЗ в межах страхової суми, з урахуванням умов, зазначених у підпункті б) пункту 14.3.2. цього Договору.

7. СТРАХОВИЙ ТАРИФ, СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ ТА ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ

7.1. **Страховий платіж (страхова премія)** – плата за страхування, яку Страховальник зобов'язаний внести Страховику згідно з умовами цього Договору.

7.1.1. Страхові платежі по кожному забезпеченому ТЗ/Полісу ОСЦПВВНТЗ за начено у Додатку до цього Договору.

7.1.2. Розмір та умови внесення загального страхового платежу за частину ТЗ/Полісу ОСЦПВВНТЗ за договором зазначено у п. 1.7 цього Договору.

7.1.3. У разі порушення Страховальником строків сплати страхового платежу, що передбачені п. 1.7.2. цього Договору, Договір вважається автоматично припиненим, якщо чергова частина страхового платежу не була сплачена за письмовою вимогою (рекомендованим листом) Страховика протягом десяти робочих днів з дня отримання такої вимоги Страховальником.

7.1.4. У разі настання страхового випадку до повної сплати страхового платежу, Страховальник повинен протягом 10 днів з дня пред'явлення такої вимоги

страховиком сплатити страховий платіж повністю за забезпеченням ТЗ, який є причиною страхового випадку. У разі несплати заборгованості – ця сума стягується судовою особою.

8. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ

8.1. Цей Договір набирає чинності з 00 годин 00 хвилин дня, зазначеного у п. 1.5 цього Договору як дата початку дії Договору, та припиняється після завершення 24-ї години дня, зазначеного в цьому Договорі як дата його закінчення (з урахуванням п. 7.4 цього Договору).

8.2. Кожний окремий Поліс ОСЦПВВНТЗ, що зазначений у Додатку до цього Договору, набирає чинності з моменту, зазначеного у розділі 3 «Строк дії» Полісу ОСЦПВВНТЗ, як дата початку дії Полісу ОСЦПВВНТЗ та припиняється після завершення 24-ї години дня, зазначеного в Полісі ОСЦПВВНТЗ як дата його закінчення.

8.2.1. Якщо п. 1.7 цього Договору встановлено відстрочення страхового платежу, для Полісу ОСЦПВВНТЗ та цього Договору починається з 00 годин 00 хвилин дня, зазначеного у розділі «Строк дії» Полісу ОСЦПВВНТЗ.

8.3. Територія дії Договору та Полісу ОСЦПВВНТЗ – Україна.

9. ФРАНШИЗА

9.1. Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком. При відшкодуванні шкоди, заподіяної життю, здоров'ю потерпілих франшиза не асигнується.

9.2. Розмір франшизи за шкоду, заподіяну майну третіх осіб, зазначено у Полісі ОСЦПВВНТЗ.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

10.1.1. Достроково припинити дію цього Договору та відповідних Полісів ОСЦПВВНТЗ згідно із законодавством України.

10.1.2. Одержати дублікат цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ у разі його втрати.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. Ознайомитися з умовами цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ.

10.2.2. Надати Страховику відомості, необхідні для укладання цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ, за достовірності яких він несе відповідальність.

10.2.3. Вносити страхові платежі у розмірах і в строки, визначені цим Договором та Полісом ОСЦПВВНТЗ.

10.2.4. Повідомити Страховика про всі діючі договори обов'язкового, страхування цивільно-правової відповідальності, укладені з іншими Страховиками, а також, за вимогою Страховика, надати інформацію про всі відомі обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

10.2.5. Упродовж 3 (трех) робочих днів повідомити Страховика про будь-яку зміну страхового ризику (відомостей, зазначених у Договорі/ Полісі ОСЦПВВНТЗ). У разі збільшення ступеня ризику, на вимогу Страховика, укласти додаткову угоду до цього Договору і внести додатковий страховий платіж.

10.2.6. Довести до відома осіб, відповідальність яких застрахована, вимоги цього Договору та Полісу ОСЦПВВНТЗ. Порушення умов цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ особою, відповідальність якої застрахована, розцінюється як порушення умов цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ самим Страхувальником.

10.2.7. Повідомити Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, в строк, передбачений умовами п. 11.1.4. цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ та виконувати інші вимоги договору, що стосуються врегулювання страхового випадку.

10.2.8. Уживати всіх необхідних заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку/шкоди, завданих унаслідок настання страхового випадку.

10.2.9. Після настання страхового випадку надати Страховику всю необхідну інформацію для встановлення факту настання страхового випадку, обставин та причин його виникнення.

10.2.10. Виконувати інші умови цього Договору.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. Робити запити про відомості, пов'язані зі страховим випадком, до правоохоронних органів, медичних закладів та інших установ, що можуть володіти інформацією про характер, причини, обставини та наслідки страхового випадку.

10.3.2. З'ясувати причини, обставини та наслідки страхового випадку, перевіряти всі надані йому документи. З цієї метою Страховик має право призначити незалежних експертів, направити потерпілу Третю особу для проходження медичного огляду до вказаного Страховиком медичного закладу або лікаря;

10.3.3. Брати участь в огляді пошкодженого майна;

10.3.4. У разі виникнення сумнівів щодо визнання події страховим випадком - направити запити до компетентних органів, включаючи судові інстанції, та відкласти прийняття рішення про здійснення страхової виплати або відмову у її здійсненні до отримання необхідних документів від компетентних органів.

10.3.5. Ініціювати внесення змін до цього Договору і вимагати від Страхувальника сплати додаткового страхового платежу при підвищенні ризику.

10.3.6. Відмовити у страховій виплаті у випадках та в порядку, передбачених цим Договором/ Полісом ОСЦПВВНТЗ та законодавством.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ.

10.4.2. Протягом двох робочих днів з дня отримання повідомлення про настання події, що містить ознаки страхового випадку, розпочати її розслідування, у тому числі здійснити запити щодо отримання відомостей, необхідних для своєчасного здійснення страхового відшкодування.

10.4.3. Протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду, Страховик (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ) зобов'язаний направити особу, представника (працівника, аварійного комісара або експерта) на місце настання страхового випадку та/або до місцезнаходження пошкодженого майна для визначення причин настання страхового випадку та розміру збитку/шкоди.

10.4.4. При настанні страхового випадку здійснити страхову виплату у передбачений цим Договором строк.

10.4.5. У разі втрати Полісу ОСЦПВВНТЗ – протягом семи календарних днів безкоштовно видати дублікат Полісу ОСЦПВВНТЗ на підставі заяви Страхувальника. У разі втрати дубліката видати другий дублікат, вартість якого складає 5% страхового платежу за таким Полісом ОСЦПВВНТЗ.

10.4.6. У випадку сплати страхового платежу частинами відповідно до п. 1.7.2. цього Договору – письмово нагадувати Страхувальнику про необхідність сплати чергового страхового платежу.

10.4.7. У випадку прострочення Страхувальником сплати чергового страхового платежу відповідно до п. 1.7.2. цього Договору – письмово повідомити його про необхідність сплатити страховий платіж.

10.4.8. Надати Страхувальнику Поліс ОСЦПВВНТЗ на кожний забезпечений ТЗ, зазначений у Додатку до цього Договору.

10.4.9. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, передбачених законодавством України.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні ДТП Страхувальник (особа, відповідальність якої застрахована за договором) зобов'язаний:

11.1.1. дотримуватися передбачених правилами дорожнього руху обов'язків водія, причетного до дорожньо-транспортної пригоди;

11.1.2. вжити заходів з метою запобігання чи зменшення подальшої шкоди;

11.1.3. поінформувати інших осіб, причетних до цієї пригоди, про себе, своє місце проживання, назву та місцезнаходження Страховика та надати відомості про Поліс ОСЦПВВНТЗ;

11.1.4. невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання дорожньо-транспортної пригоди, письмово надати Страховику, з яким укладено цей Договір/ Поліс ОСЦПВВНТЗ (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ), повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка, а також відомості про місцезнаходження свого транспортного засобу та пошкодженого майна, контактний телефон та свою адресу. Якщо водій транспортного засобу з поважних причин не мав змоги виконати зазначений обов'язок, він має підтвердити це документально.

11.2. У разі настання дорожньо-транспортної пригоди за участю лише забезпечених ТЗ, за умови відсутності травмованих (загиблих) людей, а також за згоди водіїв цих транспортних засобів щодо обставин її скоєння, за відсутності у них ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, ці водії мають право спільно скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду.

11.2.1. У такому разі водії транспортних засобів після складення зазначеного в цьому пункті повідомлення мають право залишити місце дорожньо-транспортної пригоди та звільняються від обов'язку інформувати Державтоінспекцію МВС України про її настання.

11.2.2. У разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Державтоінспекції МВС України розмір страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, не може перевищувати максимальних розмірів, затверджених Уповноваженим органом за поданням МТСБУ.

11.3. Водії та власники транспортних засобів, причетних до дорожньо-транспортної пригоди, власники пошкодженого майна зобов'язані зберігати пошкоджене майно (транспортні засоби) у такому стані, в якому воно знаходилося після дорожньо-транспортної пригоди, до тих пір, поки його не огляне призначений Страховиком (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ) представник (працівник, аварійний комісар або експерт), а також забезпечити йому можливість провести огляд пошкодженого майна (транспортних засобів).

11.4. Особи, зазначені в цьому пункті, звільняються від обов'язку збереження пошкодженого майна (транспортних засобів) у такому стані, в якому воно знаходилося після дорожньо-транспортної пригоди, у разі якщо не з їхньої вини протягом десяти робочих днів після одержання Страховиком (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ) повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду його уповноважений представник не прибув до місцезнаходження такого пошкодженого майна.

11.5. У разі оформлення працівниками Державтоінспекції МВС України відповідних документів про дорожньо-транспортну пригоду вони також встановлюють та фіксують необхідні відомості щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності учасників цієї пригоди і сиринють представникам Страховиків (МТСБУ) у проведенні огляду місця дорожньо-транспортної пригоди і транспортних засобів, причетних до неї.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Для отримання страхового відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має право на отримання відшкодування, протягом 30 днів з дня подання повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду подає Страховику (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ) заяву про страхове відшкодування. У цій заяві має міститися:

- найменування Страховика, якому подається заява, або МТСБУ;
- прізвище, ім'я, по батькові (найменування) заявника, його місце проживання (фактичне та місце реєстрації) або місцезнаходження;
- зміст майнової вимоги заявника щодо відшкодування заподіяної шкоди та відомості (за наявності), що її підтверджують;
- інформація про вже здійснені взаєморозрахунки осіб, відповідальність яких застрахована, або інших осіб, відповідальних за заподіяну шкоду, та потерпілих;
- підпис заявника та дата подання заяви.

12.2. До заяви додаються:

- паспорт громадянина, а в разі його відсутності інший документ, який підтверджує, де законодавства України може посвідчуватися особа, заявник, якщо заявник – фізична особа;
- документ, що посвідчує право заявника на отримання страхового відшкодування (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), якщо заявник не є потерпілим або його законним представником;
- довідка про присвоєння одержувачу коштів ідентифікаційного номера платника податку (за умови його присвоєння), якщо заявником є фізична особа.

Страховик

Страхувальник

документ, що підтверджує право власності на пошкоджене майно на день скоєння дорожньо-транспортної пригоди, - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, заподіяної майну;

г) свідоцтво про смерть потерпілого - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, пов'язаної із смертю потерпілого;

д) документи, що підтверджують витрати на поховання потерпілого, - у разі вимоги заявника про відшкодування витрат на поховання потерпілого;

е) документи, що підтверджують перебування на утриманні потерпілого, його доходи за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік, розміри пенсій, надані утриманцям внаслідок втрати годувальника, - у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди у зв'язку із смертю годувальника;

є) відомості про банківські реквізити заявника (за наявності).

ж) інші документи на письмову вимогу Страховика.

Документи, зазначені у підпунктах "а" - "і" цього пункту, надаються для огляду та зняття копій або в копіях, засвідчених заявником. Страховик та МТСБУ мають право вимагати для огляду оригінали зазначених документів. Решта документів надаються в оригіналі або належним чином оформленій копії. Належно оформлену копію документа є копія, посвідчена органом, установою чи організацією, що його видала, або нотаріально посвідчена або посвідчена особою, якій подається заява про страхове відшкодування.

12.3. Страховик зобов'язаний надавати консультативну допомогу заявнику під час складення заяви і на вимогу заявника зобов'язана ознайомити його з відповідними нормативно-правовими актами, порядком обчислення страхового відшкодування (регламентної виплати) та документами, на підставі яких оцінено розмір заподіяної шкоди.

13. **ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКІВ ТА ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ**

13.1. При настанні страхового випадку Страховик відшкодує у встановленому Законом порядку оцінену шкоду, яка була заподіяна у результаті дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю, майну третьої особи в межах страхової суми.

13.2. Потерпілим, які є юридичними особами, Страховиком відшкодовується виключно шкода, заподіяна майну.

13.3. Потерпілому - фізичній особі відшкодовується також моральна шкода, передбачена пунктами 1, 2 частини другої статті 23 Цивільного кодексу України. Така шкода відшкодовується у встановленому судом розмірі відповідно до вимог статті 23 Цивільного кодексу України. При цьому Страховик відшкодує не більше ніж 5 відсотків страхової суми за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих, що встановлений законодавством. Різницю між сумою відшкодування, визначеною судом, та сумою, яка має бути відшкодована Страховиком, сплачує особа, яку визнано винною у скоєнні дорожньо-транспортної пригоди.

13.4. Якщо судом встановлено відшкодувати потерпілому моральну шкоду, передбачену пунктами 3, 4 частини другої статті 23 Цивільного кодексу України, таке відшкодування у розмірі, визначеному судом, здійснює особа, яку визнано винною у скоєнні дорожньо-транспортної пригоди.

13.5. Страховик (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ), керуючись нормами Закону, приймає вмотивоване рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) або про відмову у здійсненні страхового відшкодування (регламентної виплати). Рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) приймається у зв'язку з визнанням майнових вимог заявника або на підставі рішення суду, у разі якщо спір про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) розглядався в судовому порядку. Якщо розмір заподіяної шкоди перевищує страхову суму, розмір страхової виплати (регламентної виплати) за таку шкоду обмежується зазначеним лімітом.

13.6. У разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на те працівників Державтоінспекції МВС України розмір страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, не може перевищувати максимальних розмірів, затверджених Уповноваженим органом, за поданням МТСБУ.

13.7. Страховик (МТСБУ) протягом 15 днів з дня узгодження ним розміру страхового відшкодування з особою, яка має право на отримання відшкодування, за наявності документів, зазначених у статті 35 Закону, повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду, але не пізніше як через 90 днів з дня отримання заяви про страхове відшкодування зобов'язаний:

13.7.1. у разі визнання ним вимог заявника обґрунтованими - прийняти рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) та виплатити його. Якщо у зв'язку з відсутністю документів, що підтверджують розмір заявленої шкоди, Страховик (МТСБУ) не може оцінити її загальний розмір, виплата страхового відшкодування (регламентна виплата) здійснюється у розмірі заподіяної шкоди, оціненої Страховиком (МТСБУ). Страховик має право здійснювати виплати без проведення експертизи, якщо за результатами проведеного ним огляду пошкодженого майна Страховик і Потерпілий досягли згоди про розмір страхового відшкодування і не налягають на проведення оцінки, експертизи пошкодженого майна;

13.7.2. у разі невизнання майнових вимог заявника або з підстав, визначених статтями 32 та/або 37 Закону, - прийняти вмотивоване рішення про відмову у здійсненні страхового відшкодування (регламентної виплати).

13.8. Якщо дорожньо-транспортна пригода розглядається в цивільній, господарській або кримінальній справі, перебіг цього строку припиняється до дати, коли Страховик (у випадках, передбачених статтею 41 Закону, - МТСБУ) стало відомо про набрання рішенням суду в цій справі законної сили.

13.9. У разі якщо заява про здійснення страхового відшкодування чи інші документи, необхідні для прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати), подані з порушенням строку, встановленого цим Законом, строк прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування (регламентної виплати) та його виплату збільшується на кількість днів такого прострочення.

13.10. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення страховик (МТСБУ) зобов'язаний направити заявнику письмове повідомлення про прийняте рішення.

13.11. Страхова виплата здійснюється на підставі заяви про страхову виплату Третьої особи (її спадкоємця) чи іншої особи, яка має право на отримання відшкодування, та складеного Страховиком страхового акта із визначенням розміру страхової виплати;

13.12. Якщо до внесення чергового страхового платежу (при сплаті страхового платежу частинами) Страховальник заявив про настання страхового випадку, Страховик здійснює страхову виплату з урахуванням умов, зазначених у п. 7.5. цього Договору.

13.13. За цим Договором/ Полісом ОСЦПВНТЗ підлягає відшкодуванню пряма шкода, заподіяна майну та/або життю та здоров'ю Третіх осіб внаслідок ДТП за участю забезпеченого ТЗ, зазначеного в Додатку до цього Договору, відповідальність за відшкодування якої несе Страховальник (особа, відповідальність якої застрахована), якщо має місце причинно-наслідковий зв'язок між ДТП за участю забезпеченого ТЗ і заподіяною шкодою.

13.14. **Шкодою, заподіяною життю та здоров'ю Третьої особи унаслідок ДТП, є шкода, пов'язана:**

13.14.1. з лікуванням Третьої особи;

13.14.2. з тимчасовою втратою працездатності Третьої особи;

13.14.3. зі стійкою втратою працездатності Третьої особи;

13.14.4. зі смертю Третьої особи.

13.15. **Відшкодування шкоди, пов'язаної з лікуванням Третьої особи.**

13.15.1. У зв'язку з лікуванням Третьої особи відшкодовуються обґрунтовані витрати, пов'язані з доставкою, розміщенням, утриманням, діагностикою, лікуванням та реабілітацією Третьої особи у закладі охорони здоров'я, із медичним піклуванням, лікуванням у домашніх умовах та купівлею лікарських препаратів;

13.15.2. Витрати, пов'язані з лікуванням Третьої особи в іноземних державах, відшкодовуються тільки за умови письмового узгодження такого лікування із Страховиком;

13.15.3. Зазначені витрати мають бути підтверджені документально медичним закладом.

13.16. Відшкодування шкоди, пов'язаної з тимчасовою втратою працездатності Третьої особи.

13.16.1. У зв'язку з тимчасовою втратою працездатності Третьої особи відшкодовуються неотримані доходи за підтвердженим закладом охорони здоров'я час втрати працездатності. Доходи потерпілого оцінюються у таких розмірах:

13.16.1.1. для працюючої особи (особи, яка працює за трудовим договором) - не отримана середня заробітна плата, обчислена відповідно до норм законодавства України про працю;

13.16.1.2. для особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, - неотримані доходи, які обчислюються як різниця між доходом за попередній (до ДТП) календарний рік, і доходом, отриманим у тому календарному році, коли особа була тимчасово непрацездатною;

13.16.1.3. для непрацюючої повнолітньої особи - допомога у розмірі не меншому ніж мінімальна заробітна плата, встановлена законодавством України.

13.16.1.4. Якщо особа була в зазначеному статусі менше вказаних розрахункових термінів, то до уваги береться середньомісячний дохід із розрахунку суми сукупного доходу такої особи за попередній до настання страхового випадку календарний рік та дохід протягом фактичного терміну (повні місяці) перебування особи в зазначеному статусі.

13.17. **Відшкодування шкоди, пов'язаної зі стійкою втратою працездатності Третьої особи:**

13.17.1. У зв'язку зі стійкою втратою працездатності потерпілого відшкодовуються доходи, неотримані ним унаслідок стійкої втрати працездатності (інвалідності) які не відшкодовуються за рахунок іншого обов'язкового виду страхування.

13.17.2. Страхове відшкодування за шкоду, пов'язану зі стійкою втратою працездатності, виплачується не рідше одного разу на місяць до відновлення працездатності потерпілого. За поданням потерпілого до Страховика і за погодженням зі Страховиком страхове відшкодування може бути виплачене у вигляді одноразової компенсації.

13.17.3. Якщо потерпілий, який навчається на денному відділенні закладу освіти, не має можливості продовжувати навчання на денному (очному) відділенні унаслідок стійкої втрати працездатності, Страховиком оплачується його навчання на заочному відділенні акредитованого закладу освіти України.

13.17.4. Якщо потерпілий, у якого настання стійка втрата працездатності, має можливість освоїти нову професію з метою отримання доходів від праці, яка сумісна з його теперішнім станом здоров'я, Страховиком оплачується його професійна освіта, що відповідає освіті того ступеня, яка була у потерпілої особи на момент ДТП.

13.17.5. Потерпілим, які на момент настання страхового випадку не одержували доходів, у зв'язку зі стійкою втратою працездатності відшкодовуються витрати, пов'язані з доставкою, розміщенням, утриманням, діагностикою, лікуванням, та реабілітацією потерпілого у закладі охорони здоров'я, із медичним піклуванням, лікуванням та доглядом у домашніх умовах і купівлею лікарських препаратів.

13.18. **Шкода, пов'язана зі смертю Третьої особи.**

13.18.1. Право на отримання відшкодування за шкоду, пов'язану зі смертю Третьої особи мають особи, які знаходилися на утриманні Третьої особи та особи, які взяли на себе витрати за поховання (у частині компенсації витрат на поховання);

13.18.2. У зв'язку зі смертю годувальника внаслідок ДТП правочесне відшкодування мають:

13.18.2.1. діти (у тому числі усиновлені) - до досягнення повноліття;

13.18.2.2. непрацездатна вдова (вдовець), непрацездатні батьки - до вичерпання їх працездатності, але не більше трьох років після смерті годувальника;

13.18.2.3. працездатна вдова (вдовець), якщо у сім'ї є діти, до досягнення повноліття;

13.18.2.4. інші члени сім'ї, які знаходилися на утриманні загиблого Третьої особи - але не більше трьох років після її смерті.

13.18.3. Страхове відшкодування здійснюється за виключенням смерті Третьої особи в результаті ДТП настала упродовж одного року після ДТП, яким наслідком такої ДТП.

4. У зв'язку зі смертю годувальника відшкодовується частина неоподібаних доходів Третньої особи, яка кожному утриманцю належала б при його смерті, за вирахуванням пенсій, наданих утриманцям через втрату годувальника. Порядок вирахування відшкодування утриманцям визначається Кабінетом Міністрів України.

13.18.5. Витрати на поховання мають бути обґрунтовані та відшкодовуються при наданні Страховику оригіналу свідоцтва про смерть і документів, які підтверджують такі витрати.

13.18.6. За поданням одержувачів страхового відшкодування і за погодженням зі Страховиком таке відшкодування може бути виплачено у вигляді одноразової компенсації.

13.19. Шкода, заподіяна в результаті дорожньо-транспортної пригоди майну потерпілого, це шкода, пов'язана:

13.19.1. з пошкодженням чи фізичним знищенням транспортного засобу;

13.19.2. з пошкодженням чи фізичним знищенням доріг, дорожніх споруд, технічних засобів регулювання руху;

13.19.3. з пошкодженням чи фізичним знищенням майна потерпілого;

13.19.4. з проведенням робіт, які необхідні для врятування потерпілих у результаті дорожньо-транспортної пригоди;

13.19.5. з пошкодженням транспортного засобу, використаного для доставки потерпілого до відповідного закладу охорони здоров'я, чи забруднення салону цього транспортного засобу;

13.19.6. з евакуацією транспортних засобів з місця дорожньо-транспортної пригоди.

13.20. У зв'язку із пошкодженням ТЗ Третіх осіб відшкодовуються витрати, пов'язані з відновлювальним ремонтом ТЗ з урахуванням зносу, розрахованому у порядку, встановленому законодавством України, включаючи витрати на усунення пошкодження, зроблених навмисно з метою порятунку потерпілих унаслідок ДТП, з евакуацією ТЗ з місця ДТП до місця проживання його власника чи законного користувача ТЗ, який керував ТЗ у момент ДТП, чи до місця ремонту на території України. Якщо транспортний засіб необхідно, з поважних причин, помістити на стоянку, до розміру шкоди додаються також витрати на евакуацію транспортного засобу до стоянки та плата за послуги стоянки.

13.21. ТЗ вважається фізично знищеним, якщо його ремонт є технічно неможливим чи економічно необґрунтованим і власник ТЗ згоден з визнанням його фізично знищеним. Ремонт вважається економічно необґрунтованим, якщо передбачені експертизою, проведеною відповідно до законодавства України, витрати на ремонт ТЗ перевищують вартість ТЗ до ДТП.

13.22. Якщо власник ТЗ не згоден із визнанням ТЗ фізично знищеним, йому відшкодовується різниця між вартістю ТЗ до і після ДТП, а також витрати на евакуацію ТЗ з місця ДТП.

13.23. Якщо транспортний засіб визнано фізично знищеним, відшкодування шкоди визначається у розмірі, який відповідає вартості транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди та витратам по евакуації транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди. Право на залишки транспортного засобу отримує Страховик чи МТСБУ.

13.24. Шкода, пов'язана із пошкодженням чи знищенням дороги, дорожніх споруд та інших матеріальних цінностей чи їх фізичним знищенням - це різниця між вартістю відповідного об'єкта до і після ДТП.

13.25. За кожен день прострочення виплати страхового відшкодування з вини Страховика або МТСБУ особі, яка має право на отримання такого відшкодування, сплачується пеня з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України, яка діє у період, за який нараховується пеня.

13.26. Страховик має право здійснювати виплату страхового відшкодування безпосередньо потерпілим або погодженням з ними підприємствам, установам та організаціям, що надають послуги з ремонту пошкодженого майна, лікування потерпілих та інші послуги, пов'язані з відшкодуванням збитків. Страховик здійснює компенсацію витрат Страховальника або особи, відповідальності якої застрахована, у разі, коли такі витрати здійснюються за згодою Страховика. Якщо Страховальник або особа, відповідальності якої застрахована, здійснили такі витрати без попереднього погодження із Страховиком, Страховик має право відмовити у компенсації таких витрат або зменшити їх розмір з урахуванням вимог законодавства України про порядок відшкодування такої шкоди.

13.27. Страховальником або особою, відповідальності якої застрахована, потерпілому має бути компенсована сума франшизи у повному обсязі одночасно з виплатою Страховиком страхового відшкодування, якщо вона передбачена цим Договором.

13.28. У разі коли загальний розмір шкоди за одним страховим випадком перевищує п'ятикратну страхову суму за шкоду, заподіяну майну Третіх осіб, відшкодування кожному потерпілому пропорційно зменшується.

13.29. Страхові відшкодування Страховик виплачує по кожному страховому випадку, що настав протягом періоду дії цього Договору та відповідного Полісу ОСЦПВВНТЗ в межах страхової суми, з урахуванням умов, зазначених у підпункті б) п. 14.3.2 цього Договору.

14. УМОВИ ЗМІНИ І ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ

14.1. Усі зміни та доповнення до цього Договору вносяться за згодою Сторін шляхом укладення додаткової угоди до цього Договору і сплати додаткового страхового платежу (якщо така сплата передбачена умовами додаткової угоди). Після укладення додаткової угоди вона стає невід'ємною частиною цього Договору.

14.2. У випадку необхідності укласти Поліс ОСЦПВВНТЗ відносно нових ТЗ - додаткова угода не укладається.

14.3. Договір або конкретний Поліс ОСЦПВВНТЗ припиняє свою дію у випадках:

14.3.1. З ініціативи Страховальника:

а) за письмовою заявою, яка надається Страховику не пізніше ніж за 30 днів до дати припинення дії цього Договору або конкретного Полісу ОСЦПВВНТЗ. В такому разі Страховик, за умови відсутності виплат страхового відшкодування за окремим Полісом ОСЦПВВНТЗ, повертає Страховальнику частку страхового платежу, яка обчислюється пропорційно періоду страхування, що залишився до закінчення терміну дії Полісу ОСЦПВВНТЗ (Полісів ОСЦПВВНТЗ), з утриманням понесених витрат на ведення справи, а також 10 відсотків цієї частки.

б) у разі виходу транспортного засобу з володіння Страховальника проти його волі або знищення транспортного засобу.

в) з інших підстав, передбачених законом.

14.3.2. З ініціативи Страховика:

а) в разі невиконання Страховальником умов цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ. В такому разі Страховик повертає Страховальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії цього Договору (по кожному Полісу ОСЦПВВНТЗ), з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, в розмірі 20 відсотків цієї частки, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором.

б) у разі якщо виплачена сума відшкодування по конкретному Полісу ОСЦПВВНТЗ перевищила агрегатну страхову суму. Агрегатна страхова сума визначається додаванням страхових сум за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю, та за шкоду, заподіяну майну потерпілих, на одного потерпілого (150 000,00 грн). Страховик зобов'язаний письмово повідомити Страховальника про дострокове припинення дії полісу ОСЦПВВНТЗ протягом 24 годин. Поліс ОСЦПВВНТЗ вважається дійсним протягом 10 календарних днів з дня надіслання повідомлення щодо припинення договору. Замість анульованого Полісу ОСЦПВВНТЗ Страховик за бажанням Страховальника видає інший на новий термін дії із застосуванням відповідного платежу.

в) у разі порушення Страховальником строків сплати чергового страхового платежу, що передбачені п. 1.7. цього Договору.

У разі несплати Страховальником чергової частини страхового платежу у встановлені цим Договором строки цей Договір вважається достроково припиненим, якщо чергова частина страхового платежу не була сплачена за письмовою вимогою (рекомендованим листом) Страховика протягом десяти робочих днів з дня отримання такої вимоги Страховальником.

г) в інших випадках, передбачених законодавством України.

14.3.3. У разі ліквідації Страховика, правонаступника якого встановлено, цей Договір/ Поліс ОСЦПВВНТЗ зберігають свою силу до закінчення строку їх дії.

14.3.4. У разі ліквідації Страховика за його власним рішенням визначені цим Договором/ Полісом ОСЦПВВНТЗ обов'язки виконує ліквідаційна комісія.

14.3.5. У разі ліквідації Страховика за рішенням визначених законом органів обов'язки за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності виконує ліквідаційна комісія. Обов'язки Страховика за такими договорами, для виконання яких у Страховика, що ліквідується, недостатньо коштів та/або майна, приймає на себе МТСБУ. Виконання обов'язків у повному обсязі гарантується коштами відповідного централізованого страхового резервного фонду МТСБУ на умовах, визначених Законом.

14.3.6. У разі зміни власника забезпеченого транспортного засобу договір страхування зберігає чинність до закінчення строку його дії.

14.3.7. У разі відчуження забезпеченого транспортного засобу права та обов'язки страховальника переходять до особи, яка прийняла такий транспортний засіб у свою власність.

14.3.8. Якщо страховальник - юридична особа припиняється і встановлюється його правонаступник, права і обов'язки страховальника за договором страхування переходять до правонаступника.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. У випадку невиконання або ненав'язного виконання умов цього Договору/ Полісу ОСЦПВВНТЗ сторони несуть відповідальність згідно із законодавством України.

15.2. Спори, пов'язані з цим Договором/ Полісом ОСЦПВВНТЗ вирішуються шляхом переговорів, а в разі недосягнення домовленості - в порядку, передбаченому законодавством України.

16. ІНШІ УМОВИ ДОГОВОРУ

16.1. Страховальник відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»:

16.1.1. *стосується страховальників - фізичних осіб:*

16.1.1.1. надає Страховику згоду на здійснення обробки своїх персональних даних з метою реалізації цивільно-правових та адміністративно - правових відносин у обсязі та на строк, що необхідні для реалізації мети, а також на передачу своїх персональних даних третім особам та/або розпорядникам, які залучаються Страховиком;

16.1.1.2. засвідчує, що ознайомлений зі ст. 8 вказаного закону щодо своїх прав як суб'єкта персональних даних та підтверджує, що повідомлений про включення інформації про нього до бази персональних даних Страховика;

16.1.2. *стосується страховальників - юридичних та фізичних осіб у випадку зазначення персональних даних вигодонабувача - фізичної особи, щодо якої відсутня можливість безпосереднього отримання згоди:*

16.1.2.1. гарантує, що ним виконано всі необхідні дії відповідно до Закону України «Про захист персональних даних», зокрема:

16.1.2.1.1. отримано згоду суб'єкта персональних даних на здійснення Страховиком обробки персональних даних, які надаються, з метою реалізації цивільно-правових та адміністративно - правових відносин у обсязі та на строк, що необхідні для реалізації мети, а також на передачу його персональних даних третім особам та/або розпорядникам, які залучаються Страховиком;

16.1.2.1.2. повідомлено суб'єкта персональних даних про права як суб'єкта персональних даних відповідно до ст. 8 вказаного закону та про включення інформації про нього до бази персональних даних Страховика.

16.2. Керуючись ст. 18 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» при укладанні Договору Страховик проводить заходи з ідентифікації особи Страховальника, його представника та Вигодонабувача в порядку, передбаченому законодавством України, на підставі наданих Страховальником або його представником документів, копій документів, посвідчених нотаріально, або копій документів, що засвідчені підприємством (установою, організацією) або банком. При наданні фінансових послуг Страховик має право вимагати від Страховальника зобов'язаний надати документи та передбачені законодавством України, необхідні для з'ясування його особи, особи його представника та Вигодонабувача.

16.3. Взаємовідносини Сторін, не зазначені у цьому Договорі, регулюються законодавством України.

Страховальник